

Päätös hakemuksesta, joka koskee luonnonmuistomerkin rauhoituksen lakkauttamista / Beslut om ansökan angående upphävande av fridlysningen av ett naturminnesmärke – Handelslagin mänty, 753-421-3-74.

Hakija

Asian vireilletulo

Asia on saatettu vireille kunnan ympäristönsuojeluviranomaiseen 29.11.2024, kun hakija on jättänyt hakemuksen olemassa olevan luonnonmuistomerkin rauhoituksen lakkauttamisesta yksityisellä kiinteistöllä 753-421-3-74.

Asia

Kyseessä on päätös hakemuksesta, joka koskee luonnonsuojelulain (9/2023) 96 §:n mukaista luonnonmuistomerkin rauhoituksen lakkauttamista. Luonnonsuojelulain 96 §:n mukaan rauhoituksen lakkauttamisesta yksityisen kiinteistöllä päättää kunta.

Rauhoituksen on myöntänyt Sipoon kunnan rakennus- ja ympäristövaliokunta 28.1.2010 § 4 ja luonnonmuistomerkin nimeksi on annettu Handelslagin mänty. Mänty sijaitsee yksityishenkilöiden omistamalla kiinteistöllä Gunnarskulla 753-421-3-74, osoitteessa Talmantie 414, 04240 Talma

Hakemus

Hakija on hakemuksessaan tuonut ilmi, että Handelslagin mänty on kolme vuotta sitten kärsinyt lumivaurion. Eteläpuolen isoin oksa on revennyt lumen painosta ja samalla latvaosa vaurioitti alempana ollutta toista vehmasta oksaa. Seuraavana keväänä revenneen oksan latvaosa on sahattu pois, ja jääty odottamaan, että mänty kasvattaisi jäljelle jäänyttä oksaa. Hakemuksen mukaan viime kesänä kaikki oksanalut olivat kuivuneet ja jäljelle jää hiljalleen lahoava, ja männyn voimia vievä, oksantyyvi.

Rauhoituksen lakkauttamista perustellaan lisäksi mahdollisilla hoitotoimenpiteillä, eli vaurioituneiden oksien poistamisella.

Asian käsittely

Ympäristövalvoja vieraili kiinteistöllä 13.2.2025. Mänty sijaitsee yksityishenkilön kiinteistöllä, aivan Talmantien varrella. Käynnillä todettiin männyn olevan hyväkuntoinen, mutta iso osa oksista oli vaurioitunut. Kiinteistön omistajan mukaan oksat ovat vaurioituneet mm. painavan lumen takia viime vuosien aikana. Kiinteistön omistajan mukaan vaurioituneet oksat tulee leikata/poistaa, ja mahdollinen poisto vähentäisi männyn rauhoituksen arvoa. Suurin oksa, joka kasvaa Talmantietä kohti, tulee poistaa ja tämä jättäisi suuren ”aukon” muutoin tiheään kasvaneeseen puuhun. Puun oksia on jouduttu rauhoituksesta huolimatta karsimaan vuosien saatossa, sillä niihin on aiemminkin kohdistunut vaurioita. Lisäksi nykyisten oksien suojaaminen mahdollisten uusien vahinkojen varalta on osoittautunut työlääksi. Kiinteistön omistaja katsoo, että oksien poiston seurauksena männyn perustelut rauhoitukselle purkautuu. Käynnillä keskusteltiin, että

mäntyä ei olla kaatamassa, mikäli rauhoituksen lakkauttaminen myönnettäisiin.

Asian käsittelyn yhteydessä on 3.2.2025 pyydetty Uudenmaan ELY-keskuksen lausuntoa luonnonsuojelulain 96 §:n mukaisesti. Uudenmaan ELY-keskus on 17.2.2025 saapuneessa lausunnossaan puoltanut osittaista rauhoituksen lakkauttamista. ELY-keskus toteaa lausunnossaan mm., ettei hakemuksessa ole tuotu esiin seikkoja, joiden perusteella luonnonmuistomerkin perusteena olevat luontoarvot olisivat kokonaisuutena heikentyneet niin merkittävästi, että rauhoitukselle ei olisi enää perusteita. Hakemuksesta ei myöskään käy ilmi että, luonnonmuistomerkit aiheutuisi esimerkiksi erityistä vaaraa läheisille rakennuksille. Yhden oksan katkeaminen ei vanhan männyn tapauksessa todennäköisesti vaikuta merkittävästi puun elinvoimaisuuteen, jos suurin osa latvuksesta on edelleen hyvässä kunnossa. Uudenmaan ELY-keskuksen näkemyksen mukaan luonnonmuistomerkin lakkauttaminen kokonaan ei siten ole perusteltua luontoarvojen tai yleisen edun kannalta. ELY-keskus kuitenkin katsoo, että rauhoitus voi olla perusteltua lakkauttaa osittain vaurioituneiden oksien osalta, sillä niiden määrä on vähäinen eikä niiden poistaminen merkittävästi vähennä luonnonmuistomerkin arvoa kokonaisuutena

Toimivalta

Rakennus- ja ympäristövaliokunta toimii hallintosäännön 32 §:n nojalla kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena, jolle on annettu oikeus ratkaista luonnonsuojelulain 96 §:n mukainen asia.

Päätös

Sipoon kunnan rakennus- ja ympäristövaliokunta päättää lakkauttaa luonnonmuistomerkki ”Handelslagin mänty” (Rakennus- ja ympäristövaliokunnan päätös 28.1.2010 § 4) rauhoituksen kokonaan kiinteistöllä 753-421-3-74 luonnonmuistomerkin vaurioitumisen vuoksi.

Jälkitoimenpiteet

Kunta huolehtii, että rauhoituksesta kertovat merkinnät poistetaan kohteelta rauhoituksen päätyttyä.

Kuuluttaminen

Tämä päätös kuulutetaan Sipoon kunnan internetsivulla.

Maksu

Päätöksestä ei peritä maksua.

Oikeusohjeet

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019): 2 luku 9, 10 §
Luonnonsuojelulaki (9/2023) 95, 96, 134 §
Sipoon kunnan hallintosääntö (voimaantulo 1.6.2017) 32 § 1 mom. ja 2 mom. kohta

Jakelu

Hakija (postitse)
Metsähallitus (sähköisesti, luonnonmuistomerkit@metsa.fi)
Uudenmaan ELY-keskus (sähköisesti, kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi)

Muutoksenhaku

Päätökseen saa hakea valittamalla muutosta Helsingin hallinto-oikeudelta. Valitusosoitus on liitettynä tähän asiakirjaan.

Valitusosoitus

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen haetaan muutosta Helsingin hallinto-oikeudelta.

Valitusaika

Valitus on toimitettava Helsingin hallinto-oikeuteen kolmenkymmenen (30) päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- valittajan nimi, asuinkunta, postiosoite ja puhelinnumero. Jos valitusviranomaisen päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.
- päätös, johon haetaan muutosta, miltä kohdin muutosta haetaan, mitä muutoksia vaaditaan tehtäväksi sekä
- perusteet miksi muutosta vaaditaan.

Valittajan tai hänen asiamiehensä on allekirjoitettava valituskirjelmä. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä. Jos ainoastaan asiamies on allekirjoittanut valituskirjelmän, siinä on mainittava myös tämän henkilön nimi, asuinkunta ja postiosoite.

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisesta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi
- asiamiehen valtakirja

Valituksen toimittaminen perille

Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Helsingin hallinto-oikeuteen viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä:

Posti- ja käyntiosoite: Helsingin hallinto-oikeus
Radanrakentajantie 5
00520 Helsinki

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Faksi: 029 56 42079
Puhelinvaihe: 029 56 42000
Aukioloaika: 8.00 - 16.15

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeus voi periä muutoksenhakuasian käsittelystä oikeudenkäyntimaksun. Maksuista säädetään tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015).